

5 Učební osnovy

Rozdělení vzdělávacích oblastí na jednotlivé obory (předměty) je prezentováno v kapitole 4 Učební plán (nebo viz. obsah). Na vzdělávání v rámci oblastí se podílejí i volitelné předměty, jejichž učební osnovy budou zpracovány v průběhu školního roku 2007/2008 (v 6. ani v 1. ročníku se volitelné předměty nerealizují). Všechny vyučovací předměty mají stejné hlavní cíle související s cíli celé školy. Dílčí cíle jsou vymezeny v charakteristice předmětu. V té se objevuje i obsahové, časové a organizační vymezení včetně naznačení, která průřezová témata budou v předmětu integrována (1. stupeň). Konkrétní způsob integrace a realizaci průřezových témat na 2. stupni pak charakterizuje podkapitola 3.5 Začlenění průřezových témat. Součástí učebních osnov jsou i výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu vycházející ze strategií na úrovni školy.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

5.1.1.1 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně:

v 1. ročníku – 10 hodin týdně

v 2. ročníku – 10 hodin týdně

ve 3. ročníku – 9 hodin týdně

ve 4. – 5. ročníku – 8 hodin týdně

Výuka na prvním stupni probíhá v kmenových třídách, občas v učebně informatiky nebo ve školní knihovně. Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují i části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci

-
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
  - učitel motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
  - učitel žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
  - učitel vede žáky k vhodné prezentaci výsledků své práce
  - učitel vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení
  - uplatňuje individuální přístup k žákům

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů a zdůvodní své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- do výuky zařazujeme problémové úlohy z praktického života
- učitel rozvíjí u žáků samostatnost a tvořivost
- učitel učí žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů (včetně internetu)

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory
- učitel vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich třídění a propojování
- učitel rozvíjí u žáků schopnost obhájit vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
- učitel podporuje přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- učitel připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů
- učitel doporučuje žákům odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi
- učitel vyžaduje dodržování pravidel pro soužití ve škole

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- učitel vede žáky k sebehodnocení, v hodnocení uplatňuje prvky pozitivní motivace

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk – 1. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<p>- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost</p> <p>- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p>	<p>Praktické plynulé čtení, pozorné naslouchání</p> <p>Pozorné aktivní soustředění, vyhledávání orientačních prvků v textu</p> <p>Mluvený projev, základy techniky mluveného projevu</p> <p>Základní komunikační pravidla, střídání role mluvčího a posluchače</p> <p>komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba</p> <p>Dýchání, tvoření hlasu, výslovnost</p> <p>Základní hygienické návyky</p> <p>Správné sezení a držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem</p>	<p>Prv – správné pojmenování a vyjadřování</p> <p>M – slovní úlohy</p> <p>Tv – správné názvosloví, povely</p> <p>Hv – správná výslovnost a dýchání, dělení slov na slabiky, rytmus</p> <p>Vv – vyjádření pocitů, doplnění textu obrázkem</p>	<p>- respektujeme vývojové poruchy čtení, psaní a logopedické vady</p> <p>OSV – psychohygiena, komunikace a mezilidské vztahy</p> <p>- chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa</p>
Jazyková výchova			
<p>- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky</p> <p>- slovní zásoba</p> <p>- čte a přednáší z paměti liter. texty přiměřené věku</p>	<p>Rozlišování (sluchově i graficky) vět, slov, slabik a hlásek (písmena)</p> <p>Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin</p> <p>Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>Skládání slabik a slov, tvorba jednoduchých vět</p> <p>Spisovné vyjadřování</p>	<p>Hv – melodie, přízvuk</p> <p>M – slovní úlohy, formulace správné odpovědi</p> <p>Prv – správné vyjadřování</p>	<p>- pozitivní ústní motivace</p> <p>VDO – vedeme k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod</p> <p>VEG – rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat</p> <p>emocionální zaujetí</p>
Literární výchova			
<p>- čte a přednáší z paměti liter. texty přiměřené věku</p> <p>-vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>-rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p>Poslech liter. textů</p> <p>Přednes vhodných liter. textů</p> <p>Tvořivé činnosti s liter. textem</p> <p>Základní lit. pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým</p>	<p>Prv – motivační příběhy, básně a říkanky o přírodě, zvířatech, rostlinách</p> <p>Vv – ilustrace pohádky</p> <p>M – slovní úlohy</p>	<p>- klademe důraz na upevnění získaných dovedností a vědomostí</p> <p>MUV – kulturní diferenciaci, jedinečnost každého člověka</p> <p>EV – umění a kultura</p> <p>MEV – vnímání mluveného a psaného projevu</p>

Český jazyk – 2. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<p>- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<p>Čtení: praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé)</p> <p>Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)</p> <p>Naslouchání: věcné naslouchání(pozorné, soustředěné), reagovat otázkami</p> <p>Mluvený projev: vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>Komunikační žánry: vzkaz, vypravování, základní komunikační pravidla: oslovení, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>Písemný projev: technika psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev</p> <p>žánry písemného projevu: adresa, blahopřání</p>	<p>Prv – vyprávění k danému tématu</p> <p>Hv – dýchání, melodie, přízvuk</p> <p>Vv – výtvarné osvojování skutečnosti</p>	<p>- učitel vytváří potřebnou pracovní atmosféru pro učební činnosti žáků i prostor pro rozvoj jejich iniciativy a samostatnosti</p> <p>OSV – osobnostní a sociální rozvoj, kreativita, komunikace</p> <p>VEG – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>MUV – lidské vztahy, multikulturalita</p> <p>EV – lidské aktivity a problémy život.prostředí</p>
Jazyková výchova			
<p>- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>- rozlišuje slovní druhy (podstatná jména a slovesa)</p> <p>- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen a sloves</p> <p>- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>- odůvodňuje a píše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách</p> <p>- dě, tě ně,ú/ů, bě, pě,vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen a osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči (tempo, přízvuk, intonace)</p> <p>Slovní zásoba: slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma, homonyma</p> <p>Tvarosloví: slovní druhy – podstatná jména a slovesa</p> <p>Skladba: věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Pravopis: psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách</p>	<p>Prv – vyprávění k danému tématu</p> <p>Tv - povely</p>	<p>- respektujeme vývojové poruchy čtení a psaní</p> <p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti</p>
Literární výchova			
<p>- čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku</p> <p>- vyjadřuje své pocity z přečteného</p>	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním</p>	<p>Prv – vyprávění k danému tématu</p>	<p>- podporujeme rozvoj samostatného myšlení žáků,</p>

textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	textem Přednes vhodných literárních textů Základní literární pojmy: kniha, čtenář, divadelní představení, herec	Hv – texty lidových a moderních písní M – slovní úlohy	tvořivost a aktivitu
---	---	---	----------------------

Český jazyk – 3. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných školních i mimoškolních situacích - kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - podle dějové posloupnosti vypráví jednoduchý příběh	Praktické čtení (čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení – klíčová slova Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), aktivní naslouchání (zaznamenat slyšené) Mluvený projev – komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování) Písemný projev- základní hygienické návyky , technika psaní – čitelnost, přehlednost, žánry: adresa, blahopřání, vzkaz, dopis, pozdrav, popis	Prv – popis rostlin, zvířat, vypravování, poznámky- úprava sešitů Vv – ilustrace Pv – popis pracovního postupu M – správné psaní číslic, zápis slovních úloh Hv – výslovnost, dělení slov na slabiky Tv – respektování povelů	OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj VDO – občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení EGS – Evropa a svět nás zajímá, rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur MUV – kulturní diference, vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci
Jazyková výchova			
- porovnává významy slov, zvláště synonyma a antonyma, vyhledává v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, synonyma, antonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví – slovní druhy Skladba – věta jednoduchá a souvětí Pravopis – psaní i/y po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti

Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Poslech literárních textů Zážitek čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, divák, verš, rým		

Český jazyk – 4. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Praktické čtení (čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání praktické (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem), naslouchání věcné (pozorné, soustředěné, aktivní) Základy mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, základní komunikační pravidla: zdvořilé vystupování, střídání rolí posluchače a mluvčího Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní – formální úprava textu, žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, zpráva, omluvenka, vzkaz, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování	Člověk a jeho svět - čtení textů a záznam informací M - čtení a zápis slovních úloh Hv - čtení textů písní a životopisů hudebních skladatelů Vv - ilustrace k textům, výtvarné vyjádření pocitů Pv - čtení pracovního postupu	OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj VDO – občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení EGS – Evropa a svět nás zajímá, rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur MUV – kulturní diference, vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci
Jazyková výchova			
- seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část	Mateřský jazyk Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma, citově zabarvená Tvoření slov (kořen, část		EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – kritické čtení a vnímání

<p>příponovou, předponovou a koncovku</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - užívá základy morfologického pravopisu - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>příponová, předponová, koncovka)</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy, rod, číslo, pád a vzory podstatných jmen, skloňování, infinitiv, osoba, číslo, způsob a čas sloves, časování (čas přít., min. a bud.)</p> <p>Slova spisovná a nespisovná, výstižná</p> <p>Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice</p> <p>Pravopis – slova vyjmenovaná a příbuzná</p> <p>Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně, koncovky podstatných jmen</p> <p>Shoda přísudku s holým podmětem</p>		<p>mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p>
Literární výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých možností - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy 	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce čteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka, spisovatel, básník, ilustrátor, divadelní představení: režisér, herec</p> <p>verš, rým, přirovnání</p>		

Český jazyk – 5.ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta 	<p>Čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova).</p> <p>Naslouchání – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní), zaznamenává slyšené, reaguje otázkami</p> <p>Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>Komunikační žánry – vzkaz,</p>	<p>Člověk a jeho svět - čtení textů a záznam informací</p> <p>M - čtení a zápis slovních úloh</p> <p>Hv - čtení textů písní a životopisů hudebních</p>	<p>respektujeme vývojové poruchy čtení, psaní a logopedické vady</p> <p>OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj</p> <p>VDO – občanská společnost a škola, výchova</p>

<p>- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost</p> <p>- píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>- sestaví osnovu vyprávění a vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</p>	<p>zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>Písemný projev - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)</p> <p>Žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, omluvenka, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p>	<p>skladatelů</p> <p>Vv - ilustrace k textům, výtvarné vyjádření pocitů</p> <p>Pv - čtení pracovního postupu</p>	<p>k demokratickému myšlení</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur</p> <p>MUV – kulturní diference, vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci</p>
Jazyková výchova			
<p>- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změně větu jednoduchou v souvětí</p> <p>- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>- užívá základy morfologického pravopisu</p> <p>- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<p>Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma, citově zabarvená</p> <p>Tvoření slov (kořen, část příponová, předponová, koncovka)</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy, rod, číslo, pád a vzory podstatných jmen, skloňování, infinitiv, osoba, číslo, způsob a čas sloves, časování (čas přít., min. a bud.)</p> <p>Slova spisovná a nespisovná, výstižná</p> <p>Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice a ostatní skladební dvojice</p> <p>Pravopis – slova vyjmenovaná a příbuzná</p> <p>Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně, koncovky podstatných a přídavných jmen</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p>		<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p>
Literární výchova			
<p>- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>- rozlišuje různé typy uměleckých</p>	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce čteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p>		

a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka, spisovatel, básník, ilustrátor, divadelní představení: režisér, herec Verš, rým, přirovnání		
---	--	--	--

5.1.1.2 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro větší přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. – 9. ročníku pět hodin týdně (jedna hodina časové dotace). Ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy zůstává časová dotace v 6. – 9. ročníku čtyři hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v žákovské knihovně, zejména při hodinách Literární výchovy. Součástí výuky jsou návštěvy kulturních akcí a literární exkurze.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného ústního i písemného projevu.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Literární výchova má za cíl rozvoj estetického cítění žáků, přispívá k obohacení jejich duchovního života.

Vyučovací předmět Český jazyk souvisí s průřezovými tématy Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Tato témata budou realizována v rámci Oborových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vybírá vhodné literární ukázky, klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- zadává slohová cvičení a písemné práce, aby žáci mohli realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
- motivuje žáky k účasti v různých soutěžích
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- vede žáky k sebehodnocení při ústním i písemném projevu
- využívá kladného hodnocení, povzbuzuje, učí žáky pečlivosti a trpělivosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vybírá různé typy textů, žáci na základě získaných poznatků provádějí analýzu, zobecňují, formulují závěry

-
- vede žáky k plánování, přípravě, realizaci a hodnocení společných i samostatných prací
  - zadává úkoly, při kterých rozvíjí logické myšlení žáků
  - vede žáky k používání jazykových příruček, slovníků, encyklopedií, využívání audiovizuální techniky a internetu, třídění a propojování získaných informací

Kompetence komunikativní

Učitel

- zařazuje mluvní cvičení, diskuse a besedy a klade důraz na vhodnou komunikaci žáků
- vhodným výběrem témat i literárních ukázek vede žáky k tomu, aby při práci uplatňovali nejen základní myšlenkové operace, ale i fantazii a kreativitu
- zadává taková témata, v nichž žáci otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty, poslouchají a tolerují mínění jiných
- klade důraz na dodržování etiky komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině, rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- klade důraz na vzájemné respektování žáků
- uplatňuje individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje u žáků ohleduplný vztah k lidem, pozitivní postoj k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- využívá pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, pedagogicko-psychologické poradny

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, vede žáky k plnění povinností a závazků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Český jazyk – 6. ročník**

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
<u>Jazyková výchova</u>			
Obecné poučení o jazyce			
- najde rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním - upraví nespisovný projev do spisovné podoby - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Čeština - jazyk národní, jazyk mateřský Rozvrstvení národního jazyka – spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština Jazykové příručky	Na základě výběru textu (D, Z, Vv)	Procvičování pravopisu - v průběhu celého školního roku
Zvuková stránka jazyka			
- správně a srozumitelně vyslovuje obtížná slova v textu - rozlišuje a vhodně užívá větnou melodii	Zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný)	Na základě výběru textu (Z, Př)	
Slovní zásoba a tvoření slov			
- rozpoznává různé způsoby tvoření českých slov - z větší části ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	Způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby Pravopis lexikální a morfologický	Na základě výběru textu (Z, Př)	
Tvarosloví			
- správně třídí ohebné slovní druhy	Slovní druhy Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa	Jazykové rozborů (Z, D, Hv)	
Skladba			
- uvědomuje si vztahy mezi základními a rozvíjecími větnými členy - rozvíjí znalosti o shodě přísudku s podmětem, aplikuje je v písemných projevech - rozliší větu jednoduchou a souvětí	Základní větné členy Shoda přísudku s podmětem Rozvíjecí větné členy Věta jednoduchá a souvětí	Jazykové rozborů (D, Př, Vv, Hv)	
<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
Vypravování			
- čte s porozuměním - reprodukuje čtený text - užívá vhodných jazykových prostředků v ústním i písemném projevu	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu, prožitkové) Vlastní tvorba vypravování na základě čteného textu i fantazie v mluveném i písemném	D – starověký Egypt, Řecko a Řím	- souvisí s průřezovými tématy MUV charakteristika člověka, OSV – mluvní cvičení

	projevu s využitím přímé a nepřímé. řeči		
Popis			
- užívá vhodných jazykových prostředků při popisu předmětu	Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Vlastní tvořivé psaní – popis předmětu	Ov – rodina, škola Vv – výtvarné vyjádření předmětu, portrét osoby	OSV – osobnostní rozvoj
Dopis, zpráva, oznámení			
- učí se dorozumívat kultivovaně, výstižně - rozlišuje spisovný a nespisovný projev	Soukromý a úřední dopis Objednávka Zpráva a oznámení – čtení i vlastní tvorba	Ov – dopis, kultivované dorozumívání mezi lidmi	MEV – mediální sdělení (jeho hodnocení)
Literární výchova			
Pohádky, báje a pověsti			
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - podle svých schopností volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma - uvádí významné představitele českých pohádek - jmenuje nejznámější autory bájí a pověstí	Pohádky – moderní a klasické, lidové a autorské Starověké báje Pověsti z české minulosti	D – starověký Egypt, Řecko - národní dějiny Z – poloha států	Besedy o četbě žáků, referáty z vlastní četby – v průběhu celého školního roku Ochrana kulturního dědictví, ocenění našich národních tradic
Příběhy odvahy a dobrodružství			
- vlastními slovy interpretuje smysl díla - orientuje se v žakovské knihovně, učí se vyhledávat informace v dalších zdrojích	Literární hrdina Náměty příběhů z dávné minulosti i současnosti	D – příběhy z minulosti Z – literární hrdinové z jiných zemí	MUV – život dětí v jiných zemích Návštěva žakovské knihovny
Svět lidí a svět zvířat			
- učí se formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby - rozliší spisovný jazyk a nářečí	Interpretace ukázek Dramatizace, výrazné čtení Jazyk literárního díla – využití nářečí v umělecké literatuře	Př – domácí zvířata	OSV – vztah ke zvířatům, přírodě
Humorné příběhy			
- rozlišuje pojmy poezie, próza, verš, sloka, rým - učí se porovnávat různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Humor v próze a poezii Povídky s dětskými hrdiny	Ov – vztahy mezi lidmi, dětská přátelství	MEV – vliv médií ve společnosti

Český jazyk – 7. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Jazyková výchova			
Tvarosloví			
- správně třídí slovní druhy (ohebné i neohebné), tvoří spisovné tvary slov a vědomě	Podstatná jména Přídavná jména Zájmena	Jazykové rozbor - na základě výběru textu (D, Z, Vv, Př,	Procvičování pravopisu -

jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá morfologický pravopis	Číslovky Slovesa – rod činný a trpný Slova neohebná – příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce	Hv) Z – psaní velkých písmen v zeměpisných názvech	v průběhu celého školního roku
Slovní zásoba			
- chápe přenesení pojmenování, užívá synonymní jazykové prostředky	Význam slova Slovo a sousloví Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma	F – odborná terminologie Z – odborné názvy	Práce s jazykovými příručkami
Skladba			
- prohlubuje znalosti o základních a rozvíjejících větných členech - rozliší větu hlavní a vedlejší - určuje druhy vedlejších vět - používá základní pravopisná pravidla ve větě jednoduché a méně složitých souvětích	Stavba věty – věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty Základní větné členy – vyjádření přísudku (slovesný, jmenný) a podmětu Rozvíjející větné členy – předmět, příslovečná určení, přívlástek, doplněk Souvětí – věta hlavní a vedlejší Druhy vedlejších vět	Na základě výběru textu (Z, Př, D, Ov)	
<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
Popis			
- užívá vhodných jazykových prostředků při popisu pracovního postupu a při popisu subjektivním - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady	Popis pracovního postupu Subjektivní popis	Pč, Vv - popis výrobku	EV – vztah člověka k prostředí
Charakteristika a životopis			
- výstižně a ohleduplně charakterizuje blízkou osobu, volí vhodné jazykové prostředky v mluveném i písemném projevu - věcně a objektivně sestaví vlastní životopisná data a údaje	Charakteristika přímá a nepřímá, vnitřní a vnější, výchova k empatii Vlastní životopis	Ov – rodina	OSV – vztahy mezi lidmi
Výpisky, výtah, referát			
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Výpisky z odborného textu Zpracování výtahu pro studijní účely Vytvoření referátu na dané téma	Na základě výběru textu (Z, Př, D, Ov, Vv, Hv, ...)	VEG – objevujeme Evropu a svět MUV – osobnosti světové literatury a umění
<u>Literární výchova</u>			
Úvod do teorie literatury			
- rozlišuje literaturu uměleckou od věcné - rozlišuje u literárního díla vrstvu tematickou a kompoziční	Literatura umělecká a věcná Struktura literárního díla, námět a téma díla, literární		Besedy o četbě žáků, referáty z vlastní četby

- uvědomuje si stylové rozvrstvení jazykových prostředků uměleckého díla - rozlišuje základní literární druhy, žánry a výrazové formy - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	hrdina, kompozice literárního příběhu Jazyk a styl literárního díla Literární druhy a výrazové formy		v průběhu celého školního roku, Ochrana kulturního dědictví, ocenění našich národních tradic
Poezie			
- rozlišuje lyrickou a epickou poezii - porovnává a rozlišuje základní druhy a žánry lyriky - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	Poezie lyrická a epická Druhy a žánry lyriky Jazyk básně Zvukové prostředky poezie Přednes vhodných literárních textů		Besedy o četbě žáků, referáty z vlastní četby v průběhu celého školního roku, Ochrana kulturního dědictví, ocenění našich národních tradic
Próza a drama			
- porovnává základní literární druhy a žánry - vyjádří vlastními slovy dojmy ze své četby, návštěv y divadelního nebo filmového představení - vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i v dalších informačních zdrojích - uceleně reprodukuje přečtený text	Druhy a žánry epiky Historická próza – pověsti národní a regionální, historická povídka Dobrodružná próza – vypravování v 1. a 3. osobě Cestopis Povídky ze současnosti – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Drama – druhy, základní pojmy Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	D – pověsti národní a regionální, historická próza Z – cestopis, zážitky z cest do jiných zemí Ov – charakteristika člověka	OSV – mezilidské vztahy VEG – cestování, MUV – literární hrdinové EV – člověk a prostředí (dobrodružné příběhy)

Český jazyk – 8. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
<u>Jazyková výchova</u>			
Obecné poučení o jazyce			
- má přehled o slovanských a světových jazycích	Slovanské jazyky Rozvrstvení národního jazyka	Z - Evropa	VEG – evropské jazyky
Skladba			
- určuje rozvíjející větné členy - rozlišuje jednotlivé druhy přívlasků - prohlubuje znalosti o druzích vedlejších vět - pozná druh souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí - zvládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Věta jednoduchá Základní a rozvíjející větné členy Přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný Přívlastek těsný a volný Přístavek Souvětí Souvětí podřadné, druhy vedlejších vět Souvětí souřadné, významový	Na základě výběru textu (Z, Př, D)	Procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku

	poměr mezi větami hlavními, mezi jednotlivými členy v několikanásobném větěném členu		
Slovní zásoba			
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Obohacování slovní zásoby Slova přejatá a jejich skloňování	Na základě výběru textu (Z, Př, F, CH, Ov, D, M)	MEV – přejatá slova v médiích MUV - přejímání slov z evropských jazyků
Tvarosloví			
- určuje slovesný vid, utvoří vidové dvojice	Upevňování učiva z tvarosloví Slovesa, slovesný vid a slovesné třídy	Na základě výběru textu (D, Z, Ov, F)	
<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
Charakteristika literárních postav			
- výstižně charakterizuje postavy (empaticky) - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Mluvní cvičení - charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá Vlastní tvorba charakteristiky literární (filmové) postavy v mluveném i písemném projevu	Ov – charakteristika blízkých osob	OSV – rozvoj sebezpoznání
Úřední písemnosti			
- správně vyplňuje úřední formuláře - sestaví žádost	Úřední formuláře Strukturovaný životopis Žádost	Ov – formuláře k žádosti o OP,...	VDO – komunikace občana s úřady
Výklad			
- s využitím věcného (studijního) čtení sestaví ústní i písemný výklad - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	Zásady kultivovaného projevu v mluveném výkladu (technika mluveného projevu) Písemný výklad	Na základě výběru témat k ústnímu i písemnému výkladu lze využít všechny studijní předměty	VEG, MUV
Úvaha			
- rozlišuje výkladový a úvahový text - sestaví úvahu na dané téma - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vlastní tvořivé psaní – úvahové texty	Z, D, Př, Ov – na základě výběru témat	EV – životní prostředí MEV – vliv médií MUV – lidské vztahy VDO – dodržování zákona
<u>Literární výchova</u>			
Od počátků české literatury do národního obrození			
- orientuje se v počátcích české	Počátky česky psané literatury	D – v průběhu	

literatury a literatury národního obrození - uvede nejvýznamnější představitele literatury staršího období	– kroniky, legendy Literatura doby husitské Renesance a humanismus Národní obrození – jeho význam a hlavní představitelé Nejvýznamnější představitelé světové literatury staršího období	celého školního roku - jednotlivá vývojová období Vv - ilustrace, renesanční malířství	MUV – ukázky ze světové literatury VDO, OSV – renesance, národní obrození
Literatura 19. století			
- poznává základní literární druhy a žánry - uvádí jejich významné představitele - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Lyrická a epická poezie 19. století Osobní, přírodní a společenská lyrika Balada, romance Přednes vhodných literárních textů Próza v 1. a 2. polovině 19. století Pohádky, pověsti, povídky, romány Interpretace literárního textu Drama – komedie, tragédie, činohra Počátky českého divadlnictví Národní divadlo Dramatizace vhodných literárních textů Hlavní představitelé české literatury 19. století Nejvýznamnější představitelé světové literatury 19. století	Vv – knižní ilustrace Hv, Vv – Národní divadlo	MUV – světoví spisovatelé OSV – literární hrdinové MEV – filmové zpracování, vliv médií ve společnosti

Český jazyk – 9. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
<u>Jazyková výchova</u>			
Obecné výklady o jazyce			
- uvádí nejdůležitější etapy vývoje českého jazyka	Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	D – v průběhu celého školního roku - jednotlivá vývojová období	MEV – útvary českého jazyka v médiích Procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku
Zvuková stránka jazyka			
- zná a v mluveném projevu užívá zásady spisovné výslovnosti a členění souvislé řeči	Zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči Intonace a členění souvislé řeči	Jazykové rozbory - na základě výběru textu (D, Z, Vv, Př, Hv)	
Slovní zásoba a tvoření slov			
- rozlišuje a dokládá příklady nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,	Slohové rozvrstvení slovní zásoby Obohacování slovní zásoby Způsoby tvoření slov		

rozpoznává přenesená pojmenování			
Tvarosloví			
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů s přihlédnutím ke komunikační situaci	Druhy slov Jména – druhy, tvary, pravopis Slovesa a jejich tvary		
Skladba			
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický	Věta a souvětí Tvoření vět Hlavní zásady českého slovosledu Souvětí souřadné a podřadné Interpunkce v souvětích		
<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
Vypravování			
- rozlišuje styl prostě sdělovací, odborný a umělecký - vytvoří vypravování v prostě sdělovacím i uměleckém stylu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vypravování ve stylu prostě sdělovacím Vypravování v umělecké oblasti Vlastní tvořivé psaní Čtení vlastních textů, zážitkové naslouchání	D – příběhy z doby minulé	MUV- lidské vztahy
Popis			
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	Popis ve stylu prostě sdělovacím Odborný popis Umělecký popis	Pv – odborný popis	VDO – komunikace občana s úřady
Proslov a diskuse			
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera - rozpoznává manipulativní komunikaci v médiích - zapojuje se do diskuse a řídí ji s využitím zásad komunikace	Kritické, analytické, hodnotící čtení Kritické naslouchání, manipulativní působení projevu Zásady kultivovaného projevu Diskuse		MEV – diskuse v médiích MEV – kritické čtení, vliv médií ve společnosti
Reportáž, fejeton			
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu, k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní	Vlastní tvořivé psaní – reportáž, fejeton	Z – reportáž z cest do jiných zemí	VEG – reportáž o cestování
<u>Literární výchova</u>			
Literatura 1. poloviny 20. století			
- vytváří vlastní literární texty - uvede významné představitele literatury 1. poloviny 20.století - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je, uvádí jejich významné	Próza v 1. polovině 20. století Pohádka, pověst, povídka, cestopis, román Válečná literatura Interpretace literárního textu Vytváření vlastních textů	D – pověsti, historická próza, 1. a 2. světová válka v literatuře Z – cestopis, zážitky z cestování	MUV – ukázky ze světové literatury MUV – odraz 2. světové války v literatuře

představitel	Drama v 1. polovině 20. století Osvobozené divadlo Písňové texty Lyrická a epická poezie 1. pol. 20. st. Zvukové prostředky poezie Významní představitelé literatury tohoto období	Vv – knižní ilustrace Hv – písňové texty, Osvobozené divadlo	OSV – jednání a postoje literárních postav
Literatura 2. poloviny 20. století a současnosti			
<p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - uvede významné představitel literatury 2. pol. 20. století i současnosti</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitel v české i světové literatuře</p>	<p>Poezie ve 2. polovině 20. století a v současnosti Významní básníci 2. pol. 20. století Pokus o vlastní básnickou tvorbu Divadlo autorské, hudebně divadelní žánry Filmová a televizní tvorba Próza 2. pol. 20. století a současnosti Lyrická próza Pohádka, povídka, novela, román, fejeton Vytváření vlastních textů – povídka, fejeton Významní představitelé prózy v české a světové literatuře</p>	<p>Ov – rodinná lyrika Hv – písňové texty D – historická povídka a román</p>	<p>MUV – světoví spisovatelé OSV – literární hrdinové MEV – filmové zpracování, vliv médií ve společnosti</p>